

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2023-0000009867

Datum 11 april 2023
Betreft Besluit op uw Woo-verzoek inzake klachtencommissie

Geachte,

Met uw verzoek van 14 juli 2022 heeft u mij gevraagd om informatie openbaar te maken over informatie met betrekking tot de klachtenadviescommissie inzake de klachten van X ('klager').

U vraagt daarbij met name informatie uit de periode van 1 januari 2021 – juli 2022 die betrekking hebben op:

1. De voorbereiding en instelling van deze klachtenadviescommissie;
2. De selectie van de leden van deze klachtenadviescommissie;
3. De ophanging van deze klachtenadviescommissie inclus rapportage- en verantwoordingslijnen;
4. Het (toegekende en tot 1 juni 2022 gebruikte) budget voor deze klachtenadviescommissie;
5. De klachten etc. die zijn behandeld in c.q. in behandeling zijn bij deze klachtenadviescommissie;
6. De (concept-)bevindingen van deze klachtenadviescommissie naar aanleiding van klachten etc. waarvan de klachtenadviescommissie enige werkzaamheden heeft verricht en ongeacht of deze klachten etc. in behandeling zijn, zijn geweest, buiten behandeling zijn gesteld of zijn ingetrokken.

Op 2 augustus 2022 heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek in goede orde is ontvangen. Daarbij is aangegeven dat de beoordeling van uw verzoek meer tijd in beslag neemt dan vier weken, vanwege de omvang en complexiteit van uw verzoek. Ik heb daarom de beslistermijn van uw verzoek met twee weken verdaagd.

Over uw Woo-verzoek heeft u op 13 september 2022 contact gehad met enkele medewerkers van mijn ministerie. U heeft aangegeven dat u geïnteresseerd bent in de afspraken die zijn gemaakt met klager omtrent de intrekking van de klacht, het conceptklachtadvies en wie dit advies heeft ontvangen. Ook heeft u aangegeven geïnteresseerd te zijn in documenten omtrent de oprichting van de klachtencommissie.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Per document is op de inventarislijst (bijlage 2) aangegeven welke uitzonderingsgronden zijn toegepast.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek heb ik gezocht in de digitale archiefsystemen en e-mailboxen van betrokken medewerkers.

Bij deze inventarisatie zijn 27 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn genoemd in de inventarislijst in bijlage 2 bij deze brief. Ik verwijs u naar de inventarislijst waarop u kunt zien wat ik per document heb besloten en welke weigeringsgronden ik heb toegepast.

De Woo is niet van toepassing op documenten die al openbaar zijn. Een van de aangetroffen documenten is reeds geheel openbaar en gedeeltes van andere documenten zijn eveneens reeds openbaar. Waar van toepassing, staat dit op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. Op de inventarislijst staat ook aangegeven waar u deze informatie kunt vinden.

U heeft in uw verzoek aangegeven over welke aangelegenheid u informatie wilt ontvangen. Een document (nr. 25) gaat gedeeltelijk niet over de door u aangegeven aangelegenheid en staan op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. Deze informatie valt daarom buiten de reikwijdte van uw verzoek en heb ik daarom uit de documenten verwijderd.

Zienswijze

Bij de openbaarmaking van diverse documenten spelen belangen van derden een rol. Deze derde-belanghebbenden zijn vooraf gevraagd om hun mening te geven over de voorgenomen wijze van openbaarmaking van de documenten.

De zienswijzen van de betrokken belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Een aantal belanghebbenden heeft aangegeven niet in te stemmen met de (gedeeltelijke) openbaarmaking van de documenten. Een belanghebbende heeft aangegeven het niet eens te zijn met (gedeeltelijke) openbaarmaking, omdat documenten in vertrouwen zijn overlegd aan de klachtencommissie, en omdat openbaarmaking daarvan een inbreuk is op de persoonlijke levenssfeer. Het zou volgens deze belanghebbende conceptinformatie betreffen, wat betekent dat de informatie niet is vastgesteld. Er wordt aangegeven dat het klachtrecht kan worden uitgehold op deze manier, omdat een klachtenprocedure in vertrouwen zou moeten verlopen en door het openbaar maken van informatie dit vertrouwen wordt ondermijnd.

Ook hebben belanghebbenden aangegeven dat (gedeeltelijke) openbaarmaking zal leiden tot een verkeerd beeld dat uit de stukken blijkt en dat dit zorgt voor onevenredige benadeling van bepaalde personen.

Andere belanghebbenden hebben aangegeven dat te veel informatie onleesbaar is gemaakt en dat de uitzonderlijke omstandigheden dat informatie onleesbaar gemaakt kan worden onder de Woo, niet van toepassing is in de aangetroffen documenten.

Ik heb de verschillende zienswijzen meegenomen in mijn overwegingen.

Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Woo. De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in bijlage 1 bij deze brief.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2023-0000009867

Overwegingen

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Nationale identificatienummers (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Woo mag ik geen informatie openbaar maken als dit een nationaal identificatienummer betreft, zoals het Burgerservicenummer of het kenteken van een voertuig. In twee documenten staan nationale identificatienummers (BSN-nummers).

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Woo.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij passages uit bepaalde documenten en sommige documenten in het geheel is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In diverse documenten staan persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. Ook een LinkedIn-profiel van een betrokken medewerker (document met ID-nummer 1567187) maak ik niet openbaar. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking op grond van de Woo.

Naast gegevens die direct herleidbaar zijn tot specifieke personen, staat in bepaalde documenten informatie met een hoog persoonlijk karakter. Dit heeft voornamelijk te maken met het karakter van de aangelegenheid waar het Woo-verzoek over gaat. Er zijn bij het ministerie meerdere klachten ingediend door een individu over de persoonlijke bejegening van een aantal medewerkers. Deze klachten zijn van persoonlijke aard en geven een bepaalde inkleuring van de feiten, en bevatten emotionele uitlatingen. Ik verwijs daarbij ook naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 22 juni 2022,

ECLI:NL:RVS:2022:1743, ro. 6, waarin de Afdeling overweegt dat openbaarmaking van informatie over klachten de persoonlijke levenssfeer van de indieners kan raken. Daarbij speelt het karakter van de aangelegenheid een rol. Dit Woo-verzoek gaat over een klachtenprocedure die betrekking heeft op een gebeurtenis die in de volle belangstelling staat van de media en politiek. Ook bij een dergelijke aangelegenheid moeten burgers zich vrij voelen om klachten in te dienen bij een bestuursorgaan. Om de persoonlijke levenssfeer van de klager en de betrokken medewerkers te beschermen, heb ik informatie die een inkleuring van feiten bevat, onleesbaar gemaakt. Dit geldt in ieder geval voor de initiële klachten die zijn ingediend door klager, en de aanvulling op deze klachten. Alleen de feitelijke informatie maak ik openbaar, voor zover andere weigeringsgronden van de Woo niet van toepassing zijn.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2023-0000009867

Ook het document met ID-nummer 1567188 heb ik besloten in het geheel niet openbaar te maken. Het gaat om een beschikking, uitgegeven door de Autoriteit persoonsgegevens, aan een van de personen die de klacht heeft ingediend bij mijn ministerie. Deze beschikking is gericht op een individu en bevat louter gegevens die zien op de persoonlijke levenssfeer van de indiener, zoals persoonlijke uitlatingen.

Document met ID-nummer 1567190 bevat telefoonnotities van de Belastingtelefoon. Individuen hebben gebeld met de Belastingdienst en daarvan zijn gespreksnotities gemaakt. Dit ziet op individuele zaken van burgers en die zijn van persoonlijke aard. Ik acht het van belang de privacy van deze personen te beschermen en maak deze gegevens derhalve niet openbaar.

Bovenstaande gegevens heb ik onleesbaar gemaakt onder vermelding van artikel 5.1, tweede lid, sub e van de Woo.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In passages uit bepaalde documenten staat informatie die het functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar zou kunnen brengen. Ik vind dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Het is belangrijk voor het goed functioneren van klachtbehandelingsprocedures binnen de overheid dat betrokken personen meewerken aan onderzoeken. Dit gebeurt op vrijwillige basis en daarom is bij een dergelijk onderzoek strikte vertrouwelijkheid noodzakelijk om de feiten boven water te krijgen. Openbaarmaking van verstrekte informatie zoals klachten, aanvulling op klachten, emotionele uitlatingen over gebeurtenissen in het kader van de klacht en de afhandeling ervan, kan er toe leiden dat in de toekomst personen terughoudend zullen zijn met het delen van informatie en aan het meewerken aan dergelijke onderzoeken. Dit acht ik onwenselijk en schadelijk voor een effectieve klachtafhandeling binnen de overheid en daarmee het goed functioneren van de Staat. Indien de gevraagde informatie openbaar zou worden gemaakt, bestaat het risico dat klagers minder snel geneigd zijn om een klacht in te dienen en ook dat betrokkenen zich minder vrij durven uit te spreken. Daarbij speelt in onderhavig geval het onderwerp van de klachten een rol. In dit geval gaat het om klachten die zijn ingediend tegen individuele medewerkers en gaat om bepaalde gedragingen van deze medewerkers tegenover een gastouderbedrijf. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

In het bijzonder geldt bovenstaande voor het conceptklachtadvies. De externe klachtencommissie heeft een conceptklachtadvies geschreven, dat is overgedragen aan mijn ministerie na opheffing van de commissie. Het gaat om een onvoldragen stuk, aangezien het niet gebaseerd is op een volledig onderzoek (de klacht was ingetrokken voordat het onderzoek door de commissie volledig was uitgevoerd), en er geen hoor- en wederhoor heeft plaatsgevonden. Niet alle betrokken partijen bij de klachtbehandeling hebben gereageerd op het conceptklachtadvies. Voor het goed functioneren van klachtafhandeling binnen de overheid acht ik het schadelijk en onwenselijk om een dergelijk onvoldragen conceptadvies geheel openbaar te maken. Het risico is namelijk dat burgers terughoudender worden met het indienen van klachten als duidelijk wordt dat oordelen zonder hoor- en wederhoor openbaar worden gemaakt. Daarnaast kan de klachtencommissie zelf terughoudender worden met het noteren van voorlopige bevindingen in toekomstige procedures. Ten slotte is het voor een ordentelijk verloop van het besluitvormingsproces belangrijk dat dit gebeurt op basis van voldragen documenten. Wanneer communicatie over conceptteksten of de conceptteksten zelf openbaar worden gemaakt, is dit schadelijk voor het goed functioneren van de Staat nu er een publiek debat kan ontstaan over documenten die nog niet rijp zijn voor definitieve advisering naar aanleiding van de klacht. Daar is ook hier sprake van. Dit document maak ik om bovenstaande redenen niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2023-0000009867

De passages uit dit document die zien op een inkleuring van de feiten, emotionele uitlatingen, en/of een voorlopige, onvoldragen conclusie bevatten, zijn daarom onleesbaar gemaakt onder vermelding van artikel 5.1, tweede lid, sub i van de Woo.

Het voorkomen van onevenredige benadeling (artikel 5.1, vijfde lid, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, vijfde lid, van de Woo mag ik in uitzonderlijke gevallen geen informatie openbaar maken als dit iemand onevenredige benadeling toebrengt en de voorkoming daarvan zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Bij bepaalde passages van documenten is dit het geval. Het gaat om de naam van een bedrijf vanuit waar de klacht is ingediend over medewerkers van de Belastingdienst. Openbaarmaking van deze informatie kan ertoe leiden dat de betreffende personen hierop door derden zullen worden aangesproken. Ik vind dat de voorkoming van deze benadeling zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van artikel 5.1, vijfde lid, van de Woo.

Wijze van openbaarmaking en publicatie

Ik verwacht dat de betrokken belanghebbenden het mogelijk niet eens zijn met de openbaarmaking van meerdere documenten en passages. De belanghebbenden krijgen de komende twee weken de gelegenheid om de openbaarmaking van deze informatie tegen te houden. Dit kunnen de belanghebbenden doen door bezwaar te maken en door daarnaast de rechter te vragen dit besluit tot openbaarmaking te schorsen. Om die reden kies ik ervoor om het toesturen en publiceren van de documenten uit te stellen tot het moment dat de belanghebbenden geen gebruik van deze mogelijkheid hebben gemaakt of tot het moment dat de rechter heeft bepaald dat openbaarmaking plaats kan vinden. Op dit moment zend ik u reeds deze brief en de inventarislijst toe.

Plaatsing op internet

Dit besluit en de documenten die na de uitgestelde openbaarmakingsprocedure voor iedereen (gedeeltelijk) openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk

2023-0000009867

Afschrift aan belanghebbenden

Een kopie van dit besluit verzend ik naar de derde-belanghebbenden.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen via wooverzoekendjz@minfin.nl. Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wet-open-overheid-woo>.

De Minister van Financiën,
namens deze,

b/a

mr. M.S. Bogtstra

De directeur Juridische Zaken

Bezwaarclausule

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Woo

Artikel 1.1

Eenieder heeft recht op toegang tot publieke informatie zonder daartoe een belang te hoeven stellen, behoudens bij deze wet gestelde beperkingen.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2023-0000009867

Artikel 4.4

[...]

5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daartegen heeft, in welk geval de informatie wordt verstrekt twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt. Indien wordt verzocht om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, wordt de openbaarmaking opgeschort totdat de voorzieningenrechter uitspraak heeft gedaan of het verzoek is ingetrokken.

[...]

Artikel 5.1

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

[...]

- e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet.

[...]

2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

[...]

- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.

[...]

5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.